

Κεφάλαιο 6^ο

Ολοκληρωμένα Συστήματα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών

6.1 Εισαγωγή

Στο παρελθόν τα πληροφοριακά συστήματα για βιβλιοθήκες και οργανισμούς πληροφόρησης αναπτύσσονταν μεμονωμένα και ανά υπηρεσία. Πιο συγκεκριμένα υπήρχε ένα σύστημα υπεύθυνο μόνο για την κίνηση των περιοδικών, κάποιο άλλο σύστημα υπεύθυνο για τις παραγγελίες, σε άλλο σύστημα βρισκόταν ο κατάλογος της βιβλιοθήκης και τα αρχεία δανεισμού κ.λπ. Ο κατακερματισμός αυτός προξενούσε επιπλέον φόρτο εργασίας για τους βιβλιοθηκονόμους, καθώς και αρκετές ανακρίβειες ειδικά σε σχέση με τη συνοχή των δεδομένων (*data consistency*).

Με την ανάπτυξη των Συστημάτων Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, η λογική ανάπτυξης πακέτων λογισμικού για βιβλιοθήκες άλλαξε στην κατεύθυνση της δημιουργίας και επεξεργασία μιας κοινής βάσης, με προγράμματα εφαρμογών που υποστηρίζουν ολόκληρο το πεδίο των βασικών λειτουργιών ενός τέτοιου οργανισμού. Τα πακέτα λογισμικού αυτά είναι γνωστά ως Ολοκληρωμένα Συστήματα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών (ΟΣΑΒ).

Τα βασικά υποσυστήματα ή εφαρμογές που πρέπει να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον διαχείρισης βιβλιοθηκών είναι τα ακόλουθα:

- **Υποσύστημα καταλογογράφησης (*cataloguing*) και βιβλιογραφικού ελέγχου (*bibliographic control*):** είναι η εργασία και διαδικασία της δημιουργίας βιβλιογραφικών εγγραφών. Κατά την καταλογογράφηση γίνεται κωδικοποίηση των πληροφοριών που αφορούν ένα βιβλιογραφικό τεκμήριο (π.χ. βιβλία, περιοδικά αλλά και άλλοι τύποι τεκμηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών) και δημιουργούνται εγγραφές σε μία κοινή βάση δεδομένων, η οποία αποτελεί τον κατάλογο της βιβλιοθήκης. Ταυτόχρονα πραγματοποιείται και ο βιβλιογραφικός έλεγχος για την ορθότητα των δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα.
- **Υποσύστημα κυκλοφορίας και δανεισμού υλικού – Υποσύστημα διαχείρισης χρηστών (*library circulation – patron management*):** είναι η διαδικασία κατά την οποία ο χρήστης μπορεί να δανείζεται τεκμήρια είτε για χρήση στο αναγνωστήριο, είτε για χρήση στο σπίτι του. Η διαδικασία δανεισμού περιλαμβάνει την αναγνώριση της ταυτότητας του αντιτύπου και του δανειζόμενου. Η συγκεκριμένη λειτουργία πραγματοποιείται συνήθως με ανάγνωση του barcode ή τεχνολογίας RFID¹ (*Radio Frequency Identifier*), το οποίο υπάρχει στο τεκμήριο αλλά και στην κάρτα χρήστη του αναγνώστη (εφόσον είναι μέλος της βιβλιοθήκης). Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση της επιστροφής του τεκμηρίου.
- **Υποσύστημα αναζήτησης – ανάκτησης ή δημοσίου καταλόγου OPAC (*Online Public Access Catalogue*):** παρέχεται η δυνατότητα αναζήτησης του υλικού με τη χρήση βιβλιογραφικών ή άλλων πεδίων ως κλειδιών έρευνας. Χρησιμοποιούνται οι τελεστές (Boolean operators) AND , OR , NOT που παρέχουν εύκολο τρόπο έρευνας του καταλόγου της βιβλιοθήκης, καθώς και η αναζήτηση μέσω πεδίων (Fields) όπως Τίτλος, συγγραφέας, θέμα, εκδότης, ISBN-ISSN (International Standard Book Number - International Standard Serial Number), από άπειρους χρήστες είτε βρίσκονται στο χώρο της βιβλιοθήκης είτε στο σπίτι τους.
- **Υποσύστημα παραγγελιών – προσκτήσεων (*ordering - acquisitions*):** Η λειτουργία των παραγγελιών και προσκτήσεων αποτελεί μια χρονοβόρα και απαιτητική εργασία. Ο βιβλιοθηκονόμος πρέπει να εντοπίσει το υλικό και τον προμηθευτή που το παρέχει. Έπειτα πρέπει να κάνει παραγγελίες προς διάφορες πηγές/προμηθευτές, να συντηρεί τους αποθεματικούς λογαριασμούς για το υπό παραγγελία υλικό και όταν γίνει η λήψη του υλικού να χρεώνει πάντα τον αντίστοιχο λογαριασμό. Τέλος θα πρέπει με τη βοήθεια του

¹ RFID – Radio Frequency Identification (βλέπε <http://www.rfid.org/>)

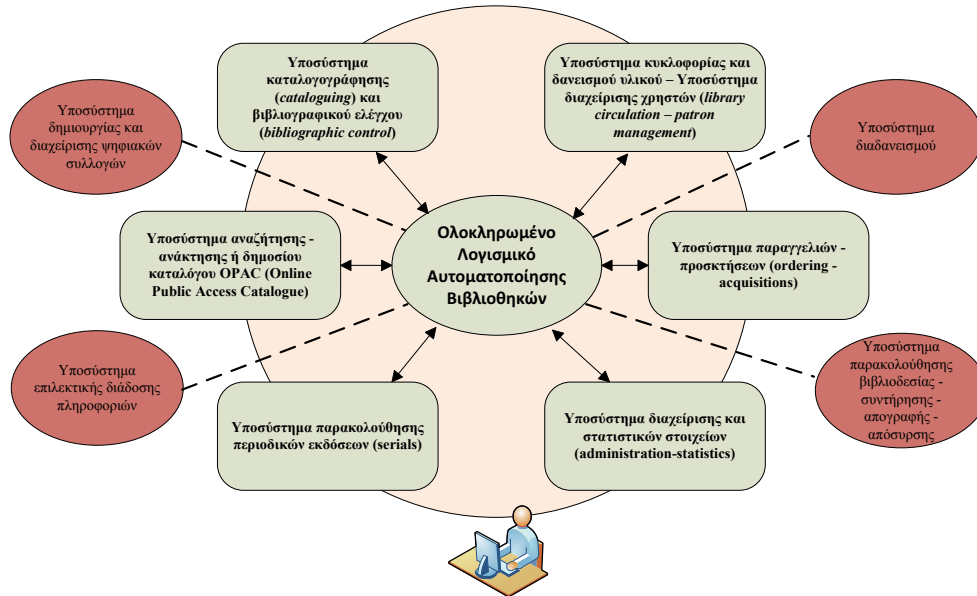
συστήματος να επαληθεύει ότι το υλικό που παραλήφθηκε ταυτίζεται με εκείνο που παραγγέλθηκε, αλλά και να καταχωρείται στη συλλογή της βιβλιοθήκης ως υλικό διαθέσιμο προς τους χρήστες.

- **Υποσύστημα παρακολούθησης περιοδικών εκδόσεων (serials):** Το συγκεκριμένο υποσύστημα προσφέρει λειτουργίες παρόμοιες με τις προσκτήσεις, με τη διαφορά ότι αφορά τις περιοδικές εκδόσεις, στις οποίες είναι η βιβλιοθήκη διαθέτει συνδρομή. Η καταχώρηση της συνδρομής σε ένα περιοδικό, εκτός από τις βιβλιογραφικές πληροφορίες αφορά την συχνότητα έκδοσης, το μοτίβο έκδοσης (*pattern*), τις ημερομηνίες παραλαβής, στοιχεία βιβλιοδεσίας κ.λπ. Μέσα από το υποσύστημα παρακολούθησης περιοδικών εκδόσεων ελέγχεται η συχνότητα έκδοσης, η ημερομηνία αναμονής του κάθε τεύχους κ.λπ.
- **Υποσύστημα διαχείρισης και στατιστικών στοιχείων (administration-statistics):** Μέσα από το συγκεκριμένο υποσύστημα παρέχονται ένα σύνολο λειτουργιών παραμετροποίησης, συντήρησης και παρακολούθησης. Επιπλέον παράγονται όλες οι αναφορές και τα στατιστικά στοιχεία σε σχέση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες τις βιβλιοθήκης, οι οποίες βοηθούν τη διοίκηση του οργανισμού στην οικονομική διαχείριση και τη χάραξη πολιτικής περαιτέρω ανάπτυξης.

Επιπλέον, ανάλογα με το επίπεδο ωριμότητας, αλλά και το κόστος του πακέτου λογισμικού, υπάρχουν μια σειρά από υποσυστήματα, τα οποία προσφέρουν πιο εξελιγμένες υπηρεσίες. Πιο συγκεκριμένα

- **Υποσύστημα δημιουργίας και διαχείρισης ψηφιακών συλλογών:** πρόκειται για μια από τις πιο πρόσφατες αναβαθμίσεις των ΟΑΣΒ με την οποία επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση της διαχείρισης και ανάπτυξης των ψηφιακών συλλογών από κοινού με τον έντυπο κατάλογο. Η ύπαρξη του υποσυστήματος αυτού απαλλάσσει την βιβλιοθήκη από την ανάγκη για ανάπτυξη διαφορετικού συστήματος για την καταχώρηση των ψηφιακών τεκμηρίων. Η από κοινού καταχώρηση σε ένα κοινό σύστημα τόσο των μεταδεδομένων της έντυπης συλλογής όσο και των μεταδεδομένων των ψηφιακών συλλογών επιτρέπει την αναζήτηση μέσα από ένα κοινό περιβάλλον και την θεματική συσχέτιση των αποτελεσμάτων.
- **Υποσύστημα διαχείρισης και αναζήτησης ηλεκτρονικών πηγών (Electronic Resource Management – ERM):** με την πρόσκτηση από τις βιβλιοθήκες συνδρομών σε ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. ηλεκτρονικά περιοδικά, e-books, άλλες ψηφιακές βάσεις κ.λπ.) έγινε απαραίτητη η ύπαρξη ενός συστήματος για την καταχώρηση τους αλλά και για την αναζήτηση σε αυτές δια μέσου μια ενιαίας διεπαφής.

- **Υποσύστημα επιλεκτικής διάδοσης πληροφοριών:** πρόκειται για την υπηρεσία αναζήτησης πληροφοριών με τον τρόπο που περιγράφηκε στο Κεφάλαιο 5.
- **Υποσύστημα διαδανεισμού (*Inter Library Loan - ILL*):** πρόκειται για την υποστήριξη της λειτουργίας του διαδανεισμού με άλλες βιβλιοθήκες ή άλλους μεγάλους προμηθευτές υλικού.
- **Υποσύστημα παρακολούθησης βιβλιοδεσίας – συντήρησης – απογραφής – απόσυρσης:** αποτελεί μέρος του υποσυστήματος κυκλοφορίας του υλικού και παρακολουθεί την πορεία των τεκμηρίων σε σχέση με θέματα συντήρησης και απογραφής υλικού.

Εικόνα 6.1. Υποσυστήματα Ολοκληρωμένου Συστήματος Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών

6.2 Σημαντικότερα Ολοκληρωμένα Συστήματα Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών

Στόχος της παραγράφου είναι η αναφορά στα σημαντικότερα λογισμικά βιβλιοθηκών που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα και όχι μόνο. Τα συγκεκριμένα συστήματα (κυρίως εμπορικά) είναι ολοκληρωμένα πακέτα υποστήριξης όλων των υπηρεσιών μιας βιβλιοθήκης και εκπληρώνουν όλες τις παραπάνω

βιβλιοθηκονομικές λειτουργίες. Στον πίνακα που ακολουθεί πραγματοποιείται η κατηγοριοποίηση των συστημάτων σε τέσσερις ομάδες: συστήματα που χρησιμοποιούνται από τις ελληνικές βιβλιοθήκες, συστήματα που δεν χρησιμοποιούνται στον ελλαδικό χώρο, αλλά είναι δημοφιλή στο εξωτερικό (κυρίως νέας τεχνολογίας), συστήματα που δεν χρησιμοποιούνται πια από τις ελληνικές βιβλιοθήκες και τέλος τα συστήματα ανοικτού λογισμικού.

Πίνακας 6.1. Σημαντικότερα βιβλιοθηκονομικά συστήματα

1 ^η Ομάδα	2 ^η Ομάδα	3 ^η Ομάδα	4 ^η Ομάδα
Geac Advance	Unicorn	Genesis Βιβλιοθήκη	Koha
Vubis Smart	Millenium	Πτολεμαίος II	Evergreen
VTLS		Tinlib IME	
Horizon/Symphony		Alexandrie	
		Equilibrium-Liberto	
		Plas	

Ειδικά σε σχέση με τα λογισμικά ανοικτού κώδικα (*open source*), το Koha αποτελεί ένα ολοκληρωμένο βιβλιοθηκονομικό σύστημα και θεωρείται ως το πρώτο ελεύθερο σύστημα ανοικτού λογισμικού. Η αρχική προσπάθεια κατασκευής του έγινε από την Kapito Communications στην Νέα Ζηλανδία και από εκεί και πέρα αναπτύσσεται και συντηρείται από μια πολυπληθή κοινότητα προγραμματιστών και βιβλιοθηκονόμων. Το εν λόγω λογισμικό παρέχεται δωρεάν και προσφέρει εξελιγμένες δυνατότητες και βιβλιοθηκονομικές λειτουργίες. Στην συνέχεια και καθώς θα αναλύονται σε βάθος η λειτουργία καθενός από τα υποσυστήματα, παρουσιάζονται και οι αντίστοιχες οθόνες από το λογισμικό Koha.

6.3 Βασικά υποσυστήματα

Στόχος της πιο κάτω ανάλυσης είναι η παρουσίαση των βασικών υποσυστημάτων ενός ΟΣΑΒ, των βασικών λειτουργιών που προσφέρουν καθώς και η εμφάνιση παραδειγμάτων λειτουργίας, μέσω οθονών από το λογισμικό Koha.

6.3.1 Υποσύστημα καταλογογράφησης και βιβλιογραφικού ελέγχου

Πρόκειται για την καρδιά ενός βιβλιογραφικού συστήματος, αφού μέσα από το συγκεκριμένο υποσύστημα πραγματοποιείται η καταχώρηση, ο εμπλουτισμός και η διαχείριση όλου του υλικού της βιβλιοθήκης. Οι βασικές λειτουργίες που εκτελούνται είναι οι εξής:

- **Καταλογογράφηση τεκμηρίων (*cataloguing*):** πρόκειται για τη διαδικασία κατά την οποία καταχωρούνται όλα τα μεταδεδομένα ενός τεκμηρίου (περιγραφική και θεματική καταλογογράφηση), με βάση ένα από τα διεθνή πρότυπα (π.χ. Marc 21 ή UNIMARC). Η διαδικασία αυτή είτε

πραγματοποιείται από μηδενική βάση (πρότυπη καταλογογράφηση), είτε με την αντιγραφή των βασικών μεταδεδομένων (βλέπε λειτουργία εισαγωγή εγγραφών από άλλα συστήματα) από κάποιο ξένο σύστημα και τη μετέπειτα προσθήκη των τοπικών ή άλλων ειδικών βιβλιογραφικών δεδομένων. Η διαδικασία δημιουργίας και συμπλήρωσης μιας βιβλιογραφικής εγγραφής απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό με ειδικές γνώσεις σε συγκεκριμένα επιστημονικά αντικείμενα.

Add MARC Record

Save z39.50 Search Change framework: Default

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

210 - ABBREVIATED TITLE + -

222 - KEY TITLE + -

240 - UNIFORM TITLE -

243 - COLLECTIVE UNIFORM TITLE -

245 - TITLE STATEMENT

▲ a Title Βιοπληροφορική

▲ b Remainder of title δυνατότητες και προοπτικές

▲ c Statement of responsibility, etc Σοφία Κοσσιδά

▲ h Medium Βιβλίο

246 - VARYING FORM OF TITLE + -

247 - FORMER TITLE + -

250 - EDITION STATEMENT -

▲ a Edition statement 1η

▲ b Remainder of edition statement

260 - PUBLICATION, DISTRIBUTION, ETC. (IMPRINT) + -

▲ a Place of publication, distribution, etc Αθήνα

▲ b Name of publisher, distributor, etc Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών

▲ c Date of publication, distribution, etc 2008

270 - ADDRESS + -

Εικόνα 6.2. Εισαγωγή βιβλιογραφικών πεδίων στο υποσύστημα καταλογογράφησης

- **Διαχείριση καθιερωμένων αρχείων (*authority files*):** πρόκειται για τη δημιουργία των αρχείων καθιερωμένων όρων, τόσο αυτών που αφορούν τα ονόματα (φυσικά πρόσωπα, συλλογικά όργανα κ.λπ.), όσο και των θεματικών όρων και τίτλων (θέματα, γεωγραφικοί όροι, σειρές κ.λπ.). Η προσθήκη όρων σε αυτά τα αρχεία ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες και πρότυπα και την αναλαμβάνει συνήθως εξειδικευμένο προσωπικό της βιβλιοθήκης. Επιπλέον, για την καλύτερη διαλειτουργικότητα των λογισμικών βιβλιοθήκης είναι συνήθης πρακτική η μεταφόρτωση κοινών αρχείων στα συστήματα, από εθνικούς ή διεθνείς φορείς (π.χ. καθιερωμένοι όροι Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου, θεματικές επικεφαλίδες Εθνικής Βιβλιοθήκης κ.λπ.). Η διασύνδεση των όρων των καθιερωμένων αρχείων με τις βιβλιογραφικές

εγγραφές πραγματοποιείται στο στάδιο της καταλογογράφησης και έχει ως στόχο τη βελτίωση της αναζήτησης από τους τελικούς χρήστες. Η χρήση καθιερωμένων όρων με τη λειτουργία της διασύνδεσης (*linking*) επιτρέπει τη συνολική αλλαγή (*global change*) σε περίπτωση λάθους ή επαναπροσδιορισμού της έννοιας του όρου.

Adding authority Topical Term

Save

0 1 2 3 4 5 6 7 8

150 - HEADING--TOPICAL TERM -

^ 6	Linkage		-
^ 8	Field link and sequenc		+ -
^ a	Topical term or geogra	Βιολογία	-
^ b	Topical term following		-
^ v	Form subdivision		+ -
^ x	General subdivision	Γενεπικό Υλικό	+ -
^ y	Chronological subdivis		+ -
^ z	Geographic subdivision		+ -

180 - HEADING--GENERAL SUBDIVISION -

Save

(α)

Editing Βιοπληροφορική δυνατότητες και προοπτικές Σοφία Κοσσίδα Βιβλίο (Record Number 2)

Save z39.50 Search Change framework: Default

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

600 - SUBJECT ADDED ENTRY--PERSONAL NAME +-
 610 - SUBJECT ADDED ENTRY--CORPORATE NAME +-
 611 - SUBJECT ADDED ENTRY--MEETING NAME +-
 630 - SUBJECT ADDED ENTRY--UNIFORM TITLE +-
 648 - SUBJECT ADDED ENTRY--CHRONOLOGICAL TERM +- Διασύνδεση βιβλιογραφικής εγγραφής με καθιερωμένο όρο
 650 - SUBJECT ADDED ENTRY--TOPICAL TERM +-
 ^ 2 Source of heading or term
 ^ 9 9 (RLIN)
 ^ a Topical term or geographic name as entry element **3**
 ^ b Topical term following geographic name as entry element
 ^ c Location of event
 ^ d Active dates
 ^ e Relator term
 ^ v Form subdivision
 ^ x General subdivision Γεωετικό Υλικό
 ^ y Chronological subdivision
 ^ z Geographic subdivision

Βιολογία

(β)

Εικόνα 6.3. (α) Εισαγωγή καθιερωμένου όρου, (β) διασύνδεση βιβλιογραφικής εγγραφής με καθιερωμένο όρο

- **Διαχείριση αντιτύπων (holding):** πρόκειται για λειτουργία η οποία αποτελεί μέρος της καταλογογράφησης. Η ξεχωριστή αναφορά έχει ως στόχο να αναδείξει την έννοια διαχείρισης των αντιτύπων στο πλαίσιο της τακτοποίησής τους σε συγκεκριμένο χώρο, της απόσυρσής τους για λόγους συντήρησης, στην περίπτωση ύπαρξης και ηλεκτρονικών αντιτύπων κ.λπ.
- **Εισαγωγή εγγραφών από ξένα συστήματα (copy cataloguing):** πρόκειται για μια πολύ σημαντική λειτουργία στο πλαίσιο της ανάκτησης, επεξεργασίας και αποθήκευσης εγγραφών από άλλα συστήματα βιβλιοθηκών. Η συγκεκριμένη διαδικασία είναι γνωστή ως copy cataloguing και είναι πολύ διαδεδομένη ανάμεσα στις βιβλιοθήκες αφού τις απαλλάσσει από το μεγάλο φόρτο εργασίας της πρότυπης καταλογογράφησης. Η ροή δεδομένων σε σχέση με τις βιβλιογραφικές εγγραφές συμβαίνει κυρίως από εθνικές ή μεγάλες σε μέγεθος βιβλιοθήκες προς βιβλιοθήκες μικρότερης δυναμικότητας.

Z39.50 Search Points

Title: Author:

ISBN/ISSN: Subject:

LC Call Number: Dewey:

Search targets [Select All](#) [Clear All](#)

NEW YORK UNIVERSITY LIBRARIES [bobcat.nyu.edu]
 NEW YORK PUBLIC LIBRARY [catnyp.nypl.org]
 COLUMBIA UNIVERSITY [clio-db.cc.columbia.edu]
 SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES [siris-libraries.si.edu]
 LIBRARY OF CONGRESS [z3950.loc.gov]

Results

Server	Title	Author	ISBN	LCCN	Preview
COLUMBIA UNIVERSITY	Advanced data mining technologies in bioinformatics				MARC Card Import
LIBRARY OF CONGRESS	Advanced data mining technologies in bioinformatics /		1591408636(hardcover)	2006003556	MARC Card Import

```

Koha -- Cataloging: MARC Import
LDR 01534cam a22003254a 4500
001 14250687
005 20080317103827.0
008 0602012206 p aua b 001 0 eng
906
_a7
--br1p
--c004paw
--d1
--e001p
--f20
--g2--pencac1g
925 0
--h0001e
--i2 ebe1f copies
--j010y default
955
--k14 2006-02-01
--l14 2006-02-01: to subj. cat.
--m04 2006-02-02
--n04 2006-02-02 to Dewey
--o07 2006-02-02
--p10 2006-02-23 1 copy rec'd., to CIF ver.
--r14 2006-09-07 Z-C1pVer
--s14 2006-09-07 to BCD
--t16 2006-09-14 copy 2 added
010
--a 2006003556
020
--a1591408636 (hardcover)
020
--a1591408644 (softcover)
020
--a1591408652 (ebook)
020
--a9781591408635
020
--a9781591408642
035
--a(OCLC)ocm69472832
040
--d2c
--d2c
--dBAKER

```

Advanced data mining technologies in bioinformatics / Hui-Huang Hsu [editor].
Hershey PA : Idea Group Pub., c2006.
x, 329 p. : ill. ; 27 cm.
"This book covers research topics of data mining on bioinformatics presenting the basics and problems of bioinformatics and applications of data mining technologies pertaining to the field"--Provided by publisher.
Includes bibliographical references and index.
1.Bioinformatics.2.Data mining.
#50687LCCN: 20060-355672.8/0285

Εικόνα 6.4. Αναζήτηση σε ξένα συστήματα – Προβολή Marc και συνοπτική προβολή – Εισαγωγή στο σύστημα

- **Εισαγωγή/Εξαγωγή εγγραφών και άλλων δομημένων αρχείων (export/import):** πρόκειται για τη λειτουργία κατά την οποία δίδεται η δυνατότητα να πραγματοποιηθεί εξαγωγή ή εισαγωγή, όλων ή με βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, των βιβλιογραφικών και των καθιερωμένων εγγραφών και όρων αντίστοιχα. Η εξαγωγή ή η εισαγωγή των αρχείων αυτών πραγματοποιείται με βάση το πρότυπο ISO2709².

6.3.2 Υποσύστημα κυκλοφορίας και δανεισμού υλικού – διαχείριση χρηστών

Σε ένα βιβλιοθηκονομικό σύστημα, το υποσύστημα κυκλοφορίας υλικού προϋποθέτει τις εξής δυο διαδικασίες:

- Όλα τα τεκμήρια που διαθέτει η βιβλιοθήκη αποκτούν ένα ή περισσότερα αντίτυπα, τα οποία χαρακτηρίζονται και αναγνωρίζονται από το σύστημα από ένα μοναδικό αριθμό εισαγωγής. Συνήθως ο αριθμός αυτός εντυπώνεται στο τεκμήριο σε μορφή γραμμικού κώδικα (*barcode*) ή σε ειδική ετικέτα RFID.
- Όλοι οι δυνητικοί χρήστες (*patrons*) να εγγράφονται στο σύστημα και να καταχωρούν όλα τα απαραίτητα δεδομένα για την ταυτοποίησή τους

² ISO 2709:1996 – Information and documentation - Format for information exchange (βλέπε http://www.iso.org/iso/catalogue_detail.htm?csnumber=7675)

(Υποσύστημα Διαχείρισης Χρηστών). Μαζί με τα προσωπικά τους στοιχεία ο βιβλιοθηκονόμος προσδιορίζει και την κατηγορία στην οποία ανήκει ο χρήστης, προσδίδοντας του έτσι μια σειρά δικαιωμάτων. Η εγγραφή του χρήστη ως μέλους της βιβλιοθήκης συνεπάγεται την απόκτηση ενός μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού αλλά και ενός προσωπικού λογαριασμού για την πρόσβαση στις λεγόμενες προσωποποιημένες υπηρεσίες (*personalized services*).

Προσθήκη Patron μέλος

Μέλος ταυτότητα Χαιρετισμός: <input type="text"/> Επίθετο: <input type="text" value="Κουής"/> <i>Απαιτούμενο</i> Όνομα: <input type="text" value="Δημήτρης"/> Ημερομηνία γέννησης: <input type="text" value="1/6/1976"/> <input type="text"/> Αρχικά: <input type="text"/> Άλλο όνομα: <input type="text"/> Γυναίκα ☐ Άνδρας ☐ Μη Εφαρμόσιμος ☒		Διαχείριση Βιβλιοθήκης Αριθμός κάρτας: <input type="text" value="1350"/> <i>Απαιτούμενο</i> Βιβλιοθήκη: <input type="text" value="Κεντρική Βιβλιοθήκη"/> Κατηγορία: <input type="text" value="Patron"/> Ταξινόμηση 1: <input type="text"/> Ταξινόμηση 2: <input type="text"/>	
Κύρια διεύθυνση Αριθμός οδού: <input type="text" value="24"/> Διεύθυνση: <input type="text" value="Γιαννούλη Αιτωλού"/> Διεύθυνση 2: <input type="text"/> Πόλη, Κράτος: <input type="text" value="Αθήνα"/> Ταχυδρομικός κώδικας: <input type="text" value="11524"/> <i>Απαιτούμενο</i>		Ρύθμιση Βιβλιοθήκης Ημερομηνία εγγραφής: <input type="text" value="09/05/2010"/> <input type="text"/> Ημερομηνία λήξης (αφήστε κενό για αυτόματο υπολογισμό): <input type="text"/> Σύνδεση στον ΟΡΑC Σύνδεση Στον ΟΡΑC: <input type="text" value="kouis"/> Κωδικός: <input type="text" value="chihtuk"/> Πρόσβασης: <input type="text"/> Ελάχιστο μήκος κωδικού πρόσβασης: 3	

Εικόνα 6.5. Δημιουργία λογαριασμού χρήστη

Από εκεί και πέρα οι βασικότερες διαδικασίες που μπορούν να εκτελεστούν από το υποσύστημα κυκλοφορίας είναι οι εξής:

- **Χρέωση τεκμηρίου ή δανεισμός (*loan ή check-out*):** αφορά την καταχώρηση στο σύστημα και συγκεκριμένα στο λογαριασμό ενός εγγεγραμμένου χρήστη το συγκεκριμένο αριθμό του αντιτύπου(ων) που επιθυμεί να δανειστεί. Το χρονικό διάστημα δανεισμού ορίζεται αυτόματα από το σύστημα ανάλογα το είδος του τεκμηρίου και την κατηγορία του χρήστη.

Edit Add child Change Password Print More

Δανεισμός στο μέλος Δημήτρης Κουής (1)

Εισάγετε το barcode του τεκμηρίου:

1234

Διευκρίνιση Ημερομηνίας Επιστροφής:

09/15/2010 **Θυμηθείτε για τη Περίοδο Χρήσης:**

0 Δανεισμοί 0 Κρατήσεις

Το μέλος δεν έχει δανεισμούς.

(α)

1 Δανεισμός(οι) 0 Κρατήσεις

Ημερομηνία επιστροφής	Τίτλος	Τύπος Τεκμηρίου	Ταξιδετικός Αρ.	Barcode	Ανανέωση;	Επιστροφή;
09/15/2010	Βιοπληροφορική, από	ΒΚ		1234	☐	Επιστροφή

(β)

Εικόνα 6.6. (α) Χρέωση χρήστη με τεκμήριο (β) κατάσταση λογαριασμού μετά τη χρέωση

- **Επιστροφή τεκμηρίου (return ή check-in):** αφορά την αντίστροφη διαδικασία με τη διαγραφή από το λογαριασμό του χρήστη του αντιτύπου του τεκμηρίου.
- **Ανανέωση δανεισμού (renew):** αφορά την επέκταση της διάρκειας του δανεισμού για ένα επιπλέον χρονικό διάστημα μετά από αίτηση του χρήστη. Η αίτηση μπορεί να γίνει τηλεφωνικά, μέσω του λογαριασμού του ή αυτοπρόσωπος και εφόσον δεν υπάρχει επιθυμία ή κράτηση για το αντίτυπο από κάποιον άλλο χρήστη.
- **Κράτηση υλικού:** πρόκειται για την υπηρεσία κατά την οποία ο χρήστης μπορεί να υποβάλλει αίτηση για να γίνει κράτηση σε τεκμήρια που είναι δανεισμένα. Η διαδικασία κράτησης υλικού μπορεί να πραγματοποιηθεί με τον ίδιο τρόπο όπως η ανανέωση υλικού. Το σύστημα θα ειδοποιήσει τον βιβλιοθηκονόμο, όταν το υλικό επιστρέψει, ώστε αυτός με τη σειρά του να μην το δώσει στην κυκλοφορία, αλλά να το κρατήσει σε κατάλληλο σημείο. Επιπλέον το σύστημα θα ειδοποιήσει τον τελικό χρήστη, μέσω email συνήθως, για το ότι το τεκμήριο που ζήτησε είναι πλέον διαθέσιμο.

- **Μεταφορά αντιτύπων σε παραρτήματα βιβλιοθήκης (εσωτερικός διαδανεισμός):** πρόκειται για την υπηρεσία κατά την οποία ο χρήστης μπορεί να ζητήσει αντίτυπα τεκμηρίων τα οποία δεν βρίσκονται στο χώρο που εξυπηρετείται συνήθως αλλά σε κάποιο άλλο παράρτημα. Η μεταφορά του τεκμηρίου ακολουθεί τη διαδικασία του εσωτερικού διαδανεισμού.
- **Πρόστιμα – Κυρώσεις – Περιορισμοί:** το υποσύστημα κυκλοφορίας υλικού είναι σε θέση να υπολογίζει τυχόν πρόστιμα από καθυστερήσεις επιστροφών, επιβολή κυρώσεων σε τυχόν επαναλαμβανόμενα φαινόμενα μη συμμόρφωσής με την πολιτική δανεισμού (π.χ. απενεργοποίηση λογαριασμού) και υλοποίηση όλων των περιορισμών που υπαγορεύονται από την τελευταία (π.χ. αριθμός τεκμηρίων ανά κατηγορία χρήστη, χρονικό διάστημα δανεισμού ανά κατηγορία τεκμηρίου, μη δανεισμός συγκεκριμένων κατηγοριών τεκμηρίων κ.λπ.)
- **Δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης του χρήστη:** περιλαμβάνει τη δυνατότητα δημιουργίας ειδικών σημείων, στο χώρο της βιβλιοθήκης, για την εκτέλεση λειτουργιών όπως δανεισμός, επιστροφή, ανανέωση, πληρωμή προστίμων κ.λπ. χωρίς την παρέμβαση βιβλιοθηκονόμου (*self check-in / out stations*)
- **Στατιστικά στοιχεία – υπηρεσίες διαχείρισης:** το υποσύστημα κυκλοφορίας παράγει όλες τις αναφορές όπως αριθμός δανεισμένων βιβλίων, αριθμός καθυστερημένων βιβλίων, κρατήσεις, λίστες χρηστών με καθυστερημένα αντίτυπα, ιστορικά δανεισμών ανά αντίτυπο ή χρήστη κ.λπ. Επιπλέον, εκτός από τη διαχείριση των χρηστών, είναι σε θέση να εκτελεί μια σειρά από αυτοματοποιημένες εργασίες, όπως ειδοποίηση χρηστών για νέες παραλαβές βιβλίων, καθυστερημένα τεκμήρια, λήξη κάρτας κ.λπ.

Στον πίνακα που ακολουθεί επιχειρείται μια συνοπτική κωδικοποίηση των βασικών λειτουργικών χαρακτηριστικών ενός υποσυστήματος κυκλοφορίας υλικού, καθώς και μια αναφορά στις πιο σημαντικές περιπτώσεις.

Πίνακας 6.2.(Μέρος Α) Κωδικοποίηση λειτουργικών χαρακτηριστικών υποσυστήματος κυκλοφορίας υλικού

Κατηγορία Χαρακτηριστικών	Υποκατηγορίες	Περιπτώσεις
Γενική Κατηγορία	Χρέωση του βιβλίου	<i>Εξειδίκευση ανά τύπο χρήστη Εξειδίκευση ανά τύπο τεκμηρίου</i>
	Επιστροφή του βιβλίου	
	Ανανέωση	<i>Γίνεται μόνο στα βιβλία, για τα οποία δεν έχει γίνει κάποια κράτηση.</i>
	Κρατήσεις	<i>Γίνονται, σε περίπτωση που τα βιβλία δεν βρίσκονται στον χώρο της βιβλιοθήκης, και δεν μπορούν να δανειστούν εκείνη την στιγμή που τα ζητάνε.</i>
	Μεταφορές αντιτύπων από βιβλιοθήκη σε βιβλιοθήκη	
	Πρόστιμα	<i>Μπορεί να υπάρχει ένα κοινό ή διαφορετικό πρόστιμο, ανάλογα με την κατηγορία που ανήκει ο χρήστης.</i>
	Λειτουργία του συστήματος για τις κλειστές συλλογές και τα σπάνια βιβλία που δεν δανείζονται.	
	Δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης του χρήστη	
Κανόνες Δανεισμού και Κυκλοφορίας – Πρόστιμα – Χρονικά Όρια	Η εκάστοτε βιβλιοθήκη ορίζει τους δικούς της κανόνες, όσον αφορά τον δανεισμό την κυκλοφορία, τα πρόστιμα και τα χρονικά όρια.	<i>Οι κανόνες ποικίλουν ανάλογα με την πολιτική που ακολουθεί η κάθε βιβλιοθήκη.</i>
	Πρόστιμα	<i>Ορίζονται από τον υπεύθυνο της βιβλιοθήκης, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι χρήστες. Καταβάλλονται σε περίπτωση καθυστέρησης ή καταστροφής του βιβλίου.</i>

Πίνακας 6.2.(Μέρος Β) Κωδικοποίηση λειτουργικών χαρακτηριστικών υποσυστήματος κυκλοφορίας υλικού

Κατηγορία Χαρακτηριστικών	Υποκατηγορίες	Περιπτώσεις
Κανόνες Δανεισμού και Κυκλοφορίας – Πρόστιμα – Χρονικά Όρια	Η εκάστοτε βιβλιοθήκη ορίζει τους δικούς της κανόνες, όσον αφορά τον δανεισμό την κυκλοφορία, τα πρόστιμα και τα χρονικά όρια.	<i>Οι κανόνες ποικίλουν ανάλογα με την πολιτική που ακολουθεί η κάθε βιβλιοθήκη.</i>
	Πρόστιμα	<i>Ορίζονται από τον υπεύθυνο της βιβλιοθήκης, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι χρήστες. Καταβάλλονται σε περίπτωση καθυστέρησης ή καταστροφής του βιβλίου.</i>
Δανεισμός και επιστροφή υλικού.	Χρονικά Όρια	<i>Ορίζονται από τον υπεύθυνο της βιβλιοθήκης ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει ο κάθε χρήστης.</i>
	Δανεισμός του υλικού.	<i>Για να ολοκληρωθεί επιτυχώς ο δανεισμός ενός βιβλίου πρέπει: Να υπάρχουν βιβλία περασμένα στο σύστημα. Να έχει γίνει η εγγραφή των χρηστών στο σύστημα.</i>
	Επιστροφή του υλικού.	
	Κράτηση του υλικού.	<i>Γίνεται σε βιβλία τα οποία είναι δανεισμένα σε άλλους χρήστες της βιβλιοθήκης.</i>
	Μεταφορές από βιβλιοθήκη σε βιβλιοθήκη.	
Στατιστικά- Αναφορές	Αριθμός δανεισμένων βιβλίων.	
	Αριθμός καθυστερημένων βιβλίων.	
	Αριθμός των βιβλίων στα οποία έχει γίνει κράτηση.	
	Ιστορικό δανεισμών ενός χρήστη.	
	Ιστορικό επιστροφών ενός χρήστη.	
	Ονόματα χρηστών με δανεισμένα αντίτυπα.	
Ονόματα χρηστών με καθυστερημένα αντίτυπα.		

6.3.3 Υποσύστημα αναζήτησης – ανάκτησης ή δημοσίου καταλόγου OPAC

Πρόκειται για την δημόσια εικόνα του ΟΣΑΒ κυρίως προς τους χρήστες. Ο δημόσιος κατάλογος αποτελεί το σημείο πρόσβασης των τελικών χρηστών προς το υλικό και της υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Οι βασικότερες λειτουργίες του δημόσιου καταλόγου είναι οι εξής:

- **Αναζήτηση:** πρόκειται για τη βασική λειτουργία του δημοσίου καταλόγου. Ο τελικός χρήστης έχει τη δυνατότητα να αναζητά στο υλικό της βιβλιοθήκης με διάφορα κριτήρια (τίτλος, υπότιτλος, συγγραφέας, βιβλιογραφικοί αριθμοί, όπως ISBN/ISSN, ταξιθετικοί αριθμοί, θεματικοί όροι, εκδότης κ.λπ.). Η σύνθεση και η δημιουργία των ερωτημάτων αναζήτησης ακολουθεί τη λογική τελεστών (AND, OR, NOT κ.λπ.) με δυο ή περισσότερα πεδία. Η εμφάνιση των αποτελεσμάτων μπορεί να διαφοροποιηθεί με μια μεγάλη ποικιλία κριτηρίων και φίλτρων, όπως αλφαβητικά ανά πεδίο, χρονολογικά, ανά συλλογή κ.λπ. Τα αποτελέσματα των αναζητήσεων εμφανίζονται είτε σε συνοπτική μορφή, είτε σε πλήρη με όλα τα δεδομένα ανά βιβλιογραφική εγγραφή. Τα σύγχρονα βιβλιοθηκονομικά συστήματα χρησιμοποιούν τεχνολογίες εμπλουτισμού του δημόσιου καταλόγου (*web opac enrichment*), οι οποίες διασύνδεουν τις βιβλιογραφικές εγγραφές με εξωτερικές πηγές δεδομένων (π.χ. σελίδες εκδοτών για την εμφάνιση εξωφύλλων, την εμφάνιση περιλήψεων, την εμφάνιση παρόμοιων τεκμηρίων σε άλλες μορφές, π.χ. άρθρων, την εμφάνιση άλλων πηγών για την προμήθεια του τεκμηρίου, π.χ. διαδικτυακά καταστήματα κ.λπ.)

koha Σύνθετη Αναζήτηση | Browse by Subject | Tag Cloud

Αναζήτηση για:

Συγγραφέας

Τίτλος

ISBN

Publication Date Range:

For example: 1999-2001. You could also use "-1987" for everything published before 1987 or "2008-" for everything published after 2008.

Περιορισμός σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

☐ BOOK Books	☐ COMPUTER FILE Computer Files	☐ PERIODICAL Continuing Resources	☐ MAP Maps
☐ KIT Mixed Materials	☐ SOUND Music	☐ Reference	☐ DVD Visual Materials

Τοποθεσία και διαθεσιμότητα:

All libraries

Only items currently available for loan or reference

Ταξινόμηση κατά:

Σχετικότητα

Αναζήτηση [\[Περισσότερες επιλογές\]](#) [\[New Search\]](#)

Εικόνα 6.7. Οθόνη αναζήτησης (web opac)

- **Πρόσβαση σε προσωποποιημένες υπηρεσίες:** πρόκειται για μια σειρά δυνατοτήτων που προσφέρουν τα βιβλιοθηκονομικά συστήματα σε κάθε χρήστη ξεχωριστά με την προϋπόθεση ότι ο τελευταίος διαθέτει λογαριασμό. Οι υπηρεσίες αυτές αφορούν τις παρακάτω δυνατότητες:
 - Αποθήκευση αποτελεσμάτων αναζητήσεων με σκοπό την υποβολή αίτησης κράτησης, εκτύπωσης κ.λπ. (*my basket*).
 - Αποθήκευση ερωτημάτων αναζητήσεων με σκοπό την περιοδική τους ενεργοποίηση ή την τροφοδότηση μηχανισμών επιλεκτικής ενημέρωσης.
 - Υποβολή αιτήσεων κράτησης ή ανανέωσης υλικού.
 - Διαχείριση προσωπικών στοιχείων και πρόσβασης στο ιστορικό του χρήστη.
 - Δυνατότητα υποβολής προτάσεων για αγορά νέου υλικού.
 - Δυνατότητα δημιουργίας σχολίων (*comments*) ή δυνατότητα επισήμανσης τεκμηρίων (*social tagging*) με στόχο τη δημιουργία κοινωνικών δικτύων συνεργασίας των μελών της βιβλιοθήκης.

Important links here.

- my summary
- my fines
- my personal details
- my tags
- change my password
- my reading history
- my purchase suggestions
- my lists

Hello, **Δημήτρης Κουής** ([Click here](#) if you're not Δημήτρης Κουής)

[Δανεισμένο](#)

1 Items Checked Out

Τίτλος	Ταξ.Αρ.	Due	Πρόστιμα
Βιοπληροφορική		09/15/2010	Όχι

Εικόνα 6.8. Πρόσβαση στις προσωποποιημένες υπηρεσίες χρήστη

- **Πληροφόρηση – Ανακοινώσεις – Άλλες υπηρεσίες:** πρόκειται για την προβολή πληροφοριών σε σχέση με τη συλλογή της βιβλιοθήκης (π.χ. νέες αφίσες, νέες προσθήκες συλλογών, αναμενόμενες αφίσες, σχολιασμός τεκμηρίων κ.λπ.). Επιπλέον, υπάρχουν οι ανακοινώσεις της βιβλιοθήκης για θέματα λειτουργίας αλλά και διασύνδεσης με άλλες υπηρεσίες, όπως:
 - υποβολή ερωτημάτων (*ask a librarian*)
 - αίτηση για παροχή βιβλιογραφίας κ.λπ.
 - αίτηση διαδανεισμού για υλικό εκτός βιβλιοθήκης κ.λπ.
- **Υπηρεσίες Web 2.0 ή υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης:** πρόκειται για μια νέα τάση που διαμορφώνεται στην ανάπτυξη και δημιουργία των δημόσιων καταλόγων. Ήδη περιγράφηκαν ο εμπλουτισμός δεδομένων, η δυναμική διαμόρφωση της προβολής του, αλλά και η συμμετοχή του χρήστη (*comments* και *social tagging*). Επιπλέον αναφέρονται οι τροφοδοσίες RSS (*Really Simple Syndication*), τα *wikis*, τα *blogs* και υπηρεσίες όπως το *Facebook*, *Twitter* κ.λπ.

6.3.4 Υποσύστημα παραγγελιών – προσκλήσεων

Το υποσύστημα των παραγγελιών - προσκλήσεων διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο για μια βιβλιοθήκη, αφού επιτρέπει τον έλεγχο του υλικού που αποκτάται αλλά και την παρακολούθηση των οικονομικών ροών της. Οι βασικότερες λειτουργίες που μπορούν να εκτελεστούν από το συγκεκριμένο υποσύστημα είναι οι εξής:

- **Αρχείο προμηθευτών:** πρόκειται για τη λειτουργία καταχώρησης των αναλυτικών στοιχείων των προμηθευτών, οι οποίοι συνεργάζονται με την βιβλιοθήκη.

Προσθήκη προμηθευτή

Στοιχεία Εταιρείας	Στοιχεία επαφής
Όνομα Εταιρείας * <input type="text" value="Νέα Εκδοτική Α.Ε."/>	Όνομα Επαφής <input type="text" value="Γιώργος Παπαδόπουλος"/>
Postal Address <input type="text" value="Ηρώων Πολυτεχνείου 11"/>	Θέση <input type="text" value="Προμηθευτής"/>
Physical Address <input type="text"/>	Τηλέφωνο <input type="text"/> Εναλλακτικό τηλέφωνο <input type="text"/>
Τηλέφωνο <input type="text" value="210 344554"/> Fax <input type="text" value="210 334555"/>	Fax <input type="text"/> Email <input type="text"/>
Ιστοσελίδα <input type="text" value="www.neaekdotikiae.gr"/>	Σημειώσεις <input type="text"/>
Πληροφορίες παραγγελίας Ο Προμηθευτής είναι: ☐ Ενεργό ☒ Ανενεργά	

Εικόνα 6.9. Καρτέλα προμηθευτή

- **Διαχείριση παραγγελιών:** πρόκειται για τις λειτουργίες δημιουργίας νέων παραγγελιών, τροποποίησης, παραλαβής (τμηματικής ή συνολικής), διαγραφής, ακύρωσης, ειδοποιήσεις χρηστών, δημιουργίας αναφορών κ.λπ. Ανάμεσα στα άλλα πρέπει να υποστηρίζεται η ευρετηρίαση και η εκτύπωση των παραγγελιών με βάση κριτήρια όπως τον προμηθευτή, τον κωδικό παραγγελίας, τον τύπο πρόσκτησης (π.χ. δωρεά, ανταλλαγή, αγορά-κανονική, επείγουσα κ.λπ.), την ημερομηνία που έγινε, τον κωδικό κονδυλίου κ.λπ.

New Vendor

Προσκτήσεις

Εναρξη, παραλαβή ή τροποποίηση οποιασδήποτε παραγγελίας

Προμηθευτής: Νέα Εκδοτική Α.Ε. Αναζήτηση

Παρακολούθηση προμηθευτών

Κεφάλαια και Κονδύλια

[Διαχείριση]

Κονδύλια	Σύνολο	Δαπανημένο	Comtd	Διαθέσιμο
Επιστημονικά Βιβλία	1000.00	0.00	0.00	1000.00
Σύνολο	1000.00	0.00	0.00	1000.00

Use your reload button [ctrl + r] to get the most recent figures. Committed figures are approximate only, as exchange rates will affect the amount actually paid.

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Νόμισμα	Ποσοστό	
CAD	1.02207	Αποθήκευση
EUR	0.87400	Αποθήκευση
GBP	1.99290	Αποθήκευση
USD	1.00000	Αποθήκευση

Εκκρεμείς προτάσεις

1 προτάσεις σε αναμονή [Διαχείριση προτάσεων](#) Διαθέσιμα κονδύλια

Προτάσεις χρηστών

Εικόνα 6.10. Κεντρική οθόνη διαχείρισης παραγγελιών / προσκτήσεων

Basket 1 for [Νέα Εκδοτική Α.Ε.](#)

Basket Details

Basket number: 1
 Διαχειριζόμενο από:
 Ανοικτό: 09/05/2010
 Για το ID προμηθευτή: 1
 Αριθμός τιμολογίου:
[Κλείσιμο καλαθιού](#)

Στοιχεία Παραγγελίας

Παραγγελία	Τίτλος	ISBN	Εκδότης	RRP	Εκτ.	Ποσότητα	Σύνολο	Κεφάλαιο	Τροποποίηση	Διαγραφή
1	Εισαγωγή στην Τεχνολογία των Πληροφοριών Μ. Δενδρινός			13.11	13.11	1	13.11	Επιστημονικά Βιβλία	Τροποποίηση	Διαγραφή
		Υποσύνολο	13.11		1	13.11				
		ΦΠΑ (0.00%)	0.00			0				
		ΣΥΝΟΛΟ (EUR)	13.11		1	13.11				

Προσθήκη για Παραγγελία

- Από μία υπάρχουσα εγγραφή: Αναζήτηση
- [Από μία Πρόταση](#)
- [Από μία νέα \(κενή\) εγγραφή](#)

Εικόνα 6.11. Καταχώρηση παραγγελίας σε προμηθευτή

- **Οικονομική διαχείριση:** πρόκειται για τη διαχείριση των οικονομικών λογαριασμών της βιβλιοθήκης. Υποστηρίζονται η δημιουργία αποθεματικών λογαριασμών, οι οποίοι αποτελούν το σημείο ελέγχου αφού επιτρέπουν να πραγματοποιείται έλεγχος σχετικά με τα διαθέσιμα ποσά πριν να προβεί η βιβλιοθήκη σε νέες παραγγελίες. Η ενημέρωση των αποθεματικών λογαριασμών (λογιστικά ή πραγματικά υπόλοιπα) πραγματοποιείται αυτόματα, με την εξόφληση των υποχρεώσεων της προς του προμηθευτές. Επιπλέον υποστηρίζεται η διαχείριση ισοτιμιών, ειδικά για συναλλαγές με προμηθευτές εξωτερικού.

- **Προτάσεις - ενημέρωση χρηστών:** πρόκειται για την δυνατότητα οι χρήστες να μπορούν να πραγματοποιήσουν προτάσεις για αγορά υλικού και να παρακολουθήσουν την εξέλιξη της διαδικασίας πρόσκτησης τους, αν η βιβλιοθήκη υιοθετήσει τις προτάσεις αυτές. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης των χρηστών για τις προσεχείς κυκλοφορίες υλικού και νέες αφίξεις υλικού, είτε μέσω email, είτε μέσα από τις σελίδες του δημόσιου καταλόγου.

Προτάσεις

Αποδεκτές
Εκκρεμείς
Απορριπτές

Πρόταση	Προτεινόμενο από	Ημερομηνία	Αιτία	Αποδοχή	Απόρριψη	Διαγραφή
Εισαγωγή στην Τεχνολογία των Πληροφοριών, από Μ. Δενδρινός & αντίτυπο, 2010	Κουής, Δημήτρης (FFL)	09/05/2010	Είναι απαραίτητο επιστροφή στη λίστα	☐	☐	☐

Επιλέξτε μία αιτία για όλες τις σημειωμένες αναγραφές: -- Επιλέξτε μία αιτία -- [Μαρκάρισμα όλων με αυτή την αιτία](#)

Εικόνα 6.12. Διαχείριση προτάσεων χρηστών

Στον πίνακα που ακολουθεί επιχειρείται μια συνοπτική κωδικοποίηση των βασικών λειτουργικών χαρακτηριστικών ενός υποσυστήματος παραγγελιών - προσκτήσεων υλικού, καθώς και μια αναφορά στις πιο σημαντικές περιπτώσεις.

Πίνακας 6.3.(Μέρος Α) Κωδικοποίηση λειτουργικών χαρακτηριστικών υποσυστήματος παραγγελιών - προσκτήσεων

Κατηγορία χαρακτηριστικών	Υποκατηγορίες	Περιπτώσεις
Παραγγελίες	Αναζήτηση	Αναζήτηση των παραγγελιών ανά προμηθευτή, ανά τίτλο κ.λ.π.
	Δημιουργία Παραγγελίας	Απαραίτητη προϋπόθεση η επιλογή προμηθευτή. Δυνατότητα παραγγελίας βιβλίου που υπάρχει ήδη στον κατάλογο, αλλά θέλει περισσότερα αντίτυπα. Δυνατότητα παραγγελίας από τις προτάσεις των χρηστών για νέες προσκτήσεις. Δυνατότητα δημιουργίας νέας παραγγελίας.
	Τύπος πρόσκτησης	Πρόσκτηση από δωρεά. Πρόσκτηση με ανταλλαγή. Πρόσκτηση από αγορά.
	Ευρετηρίαση	Ευρετηρίαση των παραγγελιών ανά προμηθευτή και ανά κατάσταση παραγγελίας.
	Παραλαβή Παραγγελίας	Παραλαβή όλων των τεκμηρίων. Παραλαβή μερικών αντιτύπων. Παραλαβή με τιμολόγιο. Παραλαβή χωρίς τιμολόγιο.
	Καθυστερημένες Παραγγελίες	Αναζήτηση καθυστερημένων παραγγελιών. Απαραίτητη προϋπόθεση η παρέλευση συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Ερώτημα στον προμηθευτή για την πορεία της παραγγελίας.

Πίνακας 6.3.(Μέρος Β) Κωδικοποίηση λειτουργικών χαρακτηριστικών υποσυστήματος παραγγελιών - προσκτήσεων

Προμηθευτές	Αναζήτηση	Αναζήτηση με την επωνυμία του προμηθευτή.
	Δημιουργία Προμηθευτή	Εισαγωγή επωνυμίας Εισαγωγή στοιχείων επικοινωνίας
	Στοιχεία προμηθευτή	Επωνυμία. Ταχυδρομική διεύθυνση. Τηλέφωνα επικοινωνίας. Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ιστότοπος.
	Έγκριση τιμολογίων	Τιμολόγια που εκδίδονται στο νόμισμα του παραλήπτη της παραγγελίας.
Αποθεματικοί Λογαριασμοί	Επίδραση Παραγγελιών στους Αποθεματικούς Λογαριασμούς	Με την παραλαβή μιας παραγγελίας ενημερώνεται το αντίστοιχο κονδύλι.
	Παρουσίαση αποθεματικών λογαριασμών.	Εμφάνιση του αρχικά διαθέσιμου ποσού του λογαριασμού.
		Εμφάνιση χρημάτων που έχουν ήδη ξοδευτεί.
		Εμφάνιση χρημάτων που έχουν δεσμευτεί για άλλες παραγγελίες
Λειτουργία εφαρμογής	Εμφάνιση χρημάτων που έχει στη διάθεσή του ο υπεύθυνος προσκτήσεων για νέες παραγγελίες.	
Διαχείριση Ισοτιμιών	Εισαγωγή ισοτιμιών	Προϋπόθεση ο ορισμός τιμής μονάδας ανά παραγγελία. Προϋπόθεση η επιλογή του κονδυλίου που θα χρεωθεί η παραγγελία.
		Ο βιβλιοθηκονόμος ενημερώνει το σύστημα με τις ισχύουσες ισοτιμίες, όταν πραγματοποιεί συναλλαγές σε άλλο νόμισμα.
Προτάσεις χρηστών	Εισαγωγή	Υποβολή προτάσεων από τους χρήστες μέσω OPAC.
	Αναζήτηση	Κατά τη δημιουργία νέας παραγγελίας, εμφάνιση προτάσεων.

6.3.5 Υποσύστημα παρακολούθησης περιοδικών εκδόσεων (serials)

Οι σύγχρονες βιβλιοθήκες από την πρώτη στιγμή λειτουργίας τους προχώρησαν στη δημιουργία συλλογών περιοδικών σε όλα τα επιστημονικά πεδία. Η πολυπλοκότητα όμως για την παραγγελία, παρακολούθηση και οργάνωση των περιοδικών εκδόσεων, ειδικά όταν αυτές ήταν μεγάλες σε αριθμό, οδήγησε στην ανάγκη δημιουργίας ενός υποσυστήματος περιοδικών εκδόσεων. Οι βασικότερες λειτουργίες που μπορούν να εκτελεστούν από το συγκεκριμένο υποσύστημα είναι οι εξής:

- **Δημιουργία συνδρομών:** πρόκειται για τη λειτουργία καταχώρησης των αναλυτικών στοιχείων των συνδρομών και της διασύνδεσης με τον αντίστοιχο προμηθευτή. Εκτός από τα βασικά βιβλιογραφικά δεδομένα καταχωρούνται και στοιχεία για την περιοδικότητα και το μοτίβο (*pattern*) λήψης των τευχών της συνδρομής αλλά και τη μορφή αρίθμησης του. Πιο συγκεκριμένα:
 - **Περιοδικότητα:** ετήσια, τετραμηνιαία, τριμηνιαία, μηνιαία, δεκαπενθήμερο κ.λπ.
 - **Αρίθμηση τόμων / τευχών:** αριθμός τόμων ή/ και τευχών για κάθε ημερολογιακό έτος, αριθμός τευχών ανά τόμο, τεύχη που παραλείπονται ή προστίθενται τακτικά στη σειρά μιας περιοδικής έκδοσης (π.χ. τακτική παράληψη του τεύχους Αυγούστου ενός μηνιαίου περιοδικού), τακτικά ευρετήρια και συμπληρώματα μιας έκδοσης και δεμένα τεύχη περιοδικών που διατίθενται από τους εκδότες ανά τακτά χρονικά διαστήματα κ.λπ.
 - **Μορφή αρίθμησης τόμων / τευχών:** αλφαριθμητικά δεδομένα, αραβική, ελληνική, ρωμαϊκή αρίθμηση, λατινικοί χαρακτήρες κ.λπ.

Τα στοιχεία αυτά αποτελούν οδηγό για την περαιτέρω διαχείριση και παρακολούθηση της συνδρομής.

Add a new subscription

Subscription details

Subscription #

Librarian: kohaadmin

Vendor: (%CE%9D%CE%AD%CE) ↗ Διασύνδεση με προμηθευτή

Biblio: ↗ Διασύνδεση με βιβλιογραφική εγγραφή

create an item record when receiving this serial

do not create an item record when receiving this serial

Call Number:

Library: (select a library) ↗ Διασύνδεση με βιβλιοθήκη

Public note:

Nonpublic note:

Subscription start date: ↗ Έναρξη και περίοδος διάρκειας συνδρομής Required

Subscription length: (enter amount in numerals) Required

Numbering formula:

Serials planning ↗ Συχνότητα και μοτίβο έκδοσης

First issue publication date:

Frequency: Required

Manual history:

Numbering pattern:

	Number
Starting with:	<input type="text" value="1"/>
issues expected	<input type="text" value="0"/>

Based on the information entered, the Numbering Pattern will look like this:

- Vol 1, Issue 1
- Vol 1, Issue 2
- Vol 1, Issue 3
- Vol 1, Issue 4
- Vol 2, Issue 1
- Vol 2, Issue 2
- Vol 2, Issue 3
- Vol 2, Issue 4
- Vol 3, Issue 1
- Vol 3, Issue 2
- Vol 3, Issue 3
- Vol 3, Issue 4

Test Prediction Pattern

Εικόνα 6.13. Καταχώρηση νέας περιοδικής συνδρομής

- **Παρακολούθηση συνδρομών:** πρόκειται για τον πυρήνα του υποσυστήματος περιοδικών εκδόσεων με μια μεγάλη λίστα λειτουργιών, ανάλογα με την ωριμότητα υλοποίησης από τον κατασκευαστή. Πιο συγκεκριμένα προσφέρει:
 - την αναλυτική παρακολούθηση των τευχών των συνδρομών των περιοδικών εκδόσεων.
 - τη δυνατότητα προσδιορισμού του ρυθμού αφίξεως των περιοδικών εκδόσεων ανά χρόνο, τόμο, τεύχος, με βάση την περιοδικότητα της έκδοσης και τα στοιχεία συνδρομής.
 - έλεγχο αφίξεων, ενημέρωση καθυστερήσεων τευχών και έκδοση υπομνήσεων προς τους εκδότες / προμηθευτές.
 - έλεγχο των τευχών εκτός σειράς.
 - την πρόσβαση στην πλήρη βιβλιογραφική αναγραφή του τίτλου του περιοδικού και των αρχείων παραγγελιών κατά τη διάρκεια της καταχώρησης τευχών.
 - την καταχώρηση πολλών αντιτύπων ενός τεύχους.
 - την καταχώρηση της αρίθμησης και της ημερομηνίας παραλαβής κάθε τεύχους

- πρόβλεψη αρίθμησης και χρονολόγησης των αναμενόμενων τευχών με βάση την περιοδικότητα.
- παράκαμψη τευχών που δεν έχουν παραληφθεί, και την καταγραφή επόμενων τευχών.
- παράκαμψη και τροποποίηση των παραμέτρων αρίθμησης, χρονολόγησης και περιοδικότητας κατά τη διαδικασία καταχώρησης τευχών που δεν ακολουθούν την τακτική κυκλοφορία του περιοδικού (πχ. διπλά ή τριπλά τεύχη, έκτακτα κ.λπ.).
- χειροκίνητη εισαγωγή στοιχείων αναμενόμενων και παραληφθέντων τευχών
- διαδικασία διαγραφής παραληφθέντων τευχών, και αυτόματη ενημέρωση όλων των αρχείων που είναι συνδεδεμένα με αυτά, όταν αποσύρονται από τη συλλογή ή όταν εισαχθούν κατά λάθος στο σύστημα.
- καταχώρηση σημειώσεων ελεύθερου κειμένου σε αντικατάσταση ή σαν προσθήκη αυτών των στοιχείων για τεύχη των οποίων η αρίθμηση, χρονολόγηση και τα άλλα στοιχεία ταυτότητας τους αποκλίνουν από τα καθιερωμένα πρότυπα.
- καταχώρηση σημείου τερματισμού της διαδικασίας αναμονής τευχών, σε περίπτωση παύσης του περιοδικού από τον εκδότη ή διακοπής της συνδρομής από τη βιβλιοθήκη.
- σύνδεση με το υποσύστημα των Προσκτήσεων σε πραγματικό χρόνο.

6.3.6 Υποσύστημα διαχείρισης και στατιστικών στοιχείων (administration-statistics)

Η διαχείριση και η παραγωγή στατιστικών στοιχείων αντιμετωπίζονται ως μια ενιαία λειτουργία αφού βοηθούν αφενός στην παραμετροποίηση του περιβάλλοντος αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών και αφετέρου στην παρακολούθηση και εξέλιξη τιμών και δεικτών, αλλά και παραγωγής αναφορών. Τα επίπεδα διαχείρισης είναι δύο. Το πρώτο αφορά την τεχνική πλευρά του συστήματος και σχετίζεται κυρίως με χαρακτηριστικά που αφορούν την ομαλή πρόσβαση στις λειτουργίες υψηλού επιπέδου, όπως αυτές περιγράφηκαν στις προηγούμενες παραγράφους. Το δεύτερο επίπεδο διαχείρισης αφορά το λειτουργικό μέρος του βιβλιοθηκονομικού συστήματος και ρυθμίζει κυρίως την παραμετροποίηση των επιμέρους υποσυστημάτων.